

Este de trei ori în septemana: Mercuri-a, Vineri-a și Duminică, când o copleșește, când numai dimineața, adică după momentul impregierărilor.

Pretul de prenumerație:

pentru Austria:	
pe an întreg	7 fl. v.
„ dimineața de an	4 „ „
„ patraru „	2 „ „
pentru România și Străinătate:	
pe an întreg	15 fl. v.
„ dimineața de an	8 „ „
„ patraru „	4 „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la totii dinsti a-i nostri, si d'adrepul la Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, M. sunt a se adresă si corespondintia la Redactiunea, administratiunea s'eu a; câte vor fi nefracate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se fac cu pretul scadut. Pretul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditur'a: Mariahilf, Windmühl-gasse Nr. 29. unde se primesc insertiuni.

Invitare la prenumerație.

Cu 1 octombrie cal. vechiu se începe patraru nou de an pentru prenumerațiunea la fôia noastră.

Conditiiunile reman celea de pana acum'a.

Invitand pe OO. nostri cetitori la prenumerațiune, i rogăm totodata a însemnă numele si post'a ultima cat se pôte de chiar.

Fîind că tiparim cu 100 esemplare mai mult de cati sunt prenumerații, suntem în stare a poté siervi cu esemplare complete de la începutul „Albinei.”

Redactiunea.

Viena 27 sept./9 opt.

Conferința deputatilor nemtiesci cari se adunaseră la Viena, n'a publicat programul seu precum se acceptă si precum amintiram si noi în nr. tr. Pre semne vor remané tôte precum le-a formulat resolutiunea de care am pomenit.

Deputatii din Boemi'a audind de conferința nemtilor, se adunara la Praga si tienura cateva consultari, din cari ipse nu s'a stracorat nemica în public căci membrii se deobligara a pastră tôte secret.

Diurnalelor magiare si anume lui „Hon“ i se pare că aceste conferintie si eventualminte programe, nu pot intră în detaiu, pentru a incunjură scissiunea chiar între membrii sei, era în cat se vor ocupă de generale, an numai importantia programelor ce le fac candidatii de deputati din Ungaria. — „P. Napló“ în al doile articlu despre cele interne, cere infiintierea ministeriului, care pasind apoi în antea dietei cu cunoscutul program al afacerilor comune, si facend cestiune de cabinet din primire, crede că diet'a l'ar primi.

Din tôte presemnele, pertratarile pentru infiintierea ministeriului unguresc s'an intrerupt. —

În Prusi'a se indeplinira anesarile. Cea lalta parte a Germaniei, si deschinit regatul Virtembergei, nu vre se scie de neci olegatura strinsa cu confederatiunea de medianopte, si teme libertatea, în Prusi'a nu vede springin pentru acést'a. Cabinetul e de acord cu camer'a în asta privintia. —

Imperatul Napoleone pre di ce merge e tot mai morbos. Cesarismul în Franci'a se radima pre intieleptiunea si poterea unuia om, alui Napoleone. Intieleptiunea si energ'ia nu sunt bunuri ereditarie, si lumea se intréba dacă constitiutiunea de acum'a a Franciei va traf mai mult de cat intemeiatoriul ei? —

Scirile ce sosese din Spani'a batjocoresc progresul ce l'a facut omenimea, batjocoresc sciintiele politice. Deportatiuni se fac cu multimea, aderintele nependintiei parerilor nu e secur de libertatea sa individuala. La unghiul senului de Guinea, sub equatore are Spani'a insul'a Fernando-Po, cu o clima ce ucide pre europeni, indigenii putieni locuiesc

la munti, neci ei nu pot suferi aerul. Acesta e locul deportatilor. Barbati politici, militari innalti si subalterni, artisti industriari — au loc comun cu gefuitorii si telharii. —

De la Constantinople n'avem neci o scire în caus'a Romaniei. Presupunem înse că pertratarile au luat curs favorabile, conchidiend din cercustanti'a incheiari imprumutului în Franci'a (de care am pomenit alt'a data) pentru care de la Bucuresci va plecá d. Ernescu. În tiéra decurg pregatirile electorali în ordine buna. —

Scirile ce diariul oficiale de aici le primesc din Aten'a, fac pre rescolatii din Candi'a ómeni paciei, gat'a a se intielege cu Turci'a, dupa ce Franci'a si Angli'a nu vre se-i spriginésca, presupunend că Rusi'a lucra într' asems. — Nu e mirare dacă indepartarea locului si canalele prin cari se stracóra scirile, le fac contradicátorie.

Promontoriul Aradului în 5 octombrie 1866.

(u.) Mi vine se me intruduc si eu în acést'a stimata fôia ca corespundintele ei caletorii, scriind adeca — „de rebus omnibus et quibusdam aliis,“ cum dice latinul. Sciti că acele corespundintie se cetera cu mare interes, chiar si de castra contrari.

Am obserbat înca pana nu se prorogase diet'a, era de atunci, si mai anume în septemanele trecute esi prin colónele foilor magiare capitali de partita — chiar pe fatia, cumca între intieliginti'a, séu între barbati conducatori ai magiarilor domnesce o nentielegere, o sfasiatura nu mai putien apriga, ba dóra înca mai mare si mai fatale, decat între unii de ai nostri. Va se dica, nici în acest punct n'au fratii magiare ce ride de noi, nici ce se bucurá de slabitiunile nóstre; ba din contra, dacă ei si-ar avé imin'a si mintea la loc, ar trebui se sentia si se pricepa pre bine reciprocitatea nessului morale si politic, si se-si ice invetiatura pentru viitoriu.

Dar se vedem mai de parte. — Puntul de discordia între corifeii magiare — e o cestiune, cea mai grea, mai momentósa de cat tôte celelalte moderne, o cestiune prin a careia deslegare are se se decida asup'a esistintiei seu ne-esistintiei Ungariei, adeca cestiunea despre „afacerile comuni.“ Nentielegerea între radicali, liberali si conservativi ie pe di ce merge dimensiuni tot mai mari si imbraca un caracter tot mai serios si mai amar. „Pesti Napló“ a intreprins a constatá, că proieptul de deslegare al partitei sale, partitei lui Deák, corespunde intru tôte conditiunilor si postulatelor combinate si stabilite în urm'a artichiului de pasci alui Deák, pe cari conditiuni si postulate opiniunea publica în tóta tiér'a le-ar fi aprobat si acceptat cu entusiasim. „Hon“ din contra, séu în „Hon“ radicalii afirma, cumca acel proiept, proieptul subcomisiunei de 15 pentru afacerile comuni, suna ca untestament al autonomiei si independintiei Ungarici. Apoi

acést'a o si splica si demustra cu argumente nemicátorie! — pre cand conservativii în „Pesti Hirnök“ al lor — si acéi jóca tot pe Mefistofeles, ei adeca conced, că prin planul liberalilor lui Deák autonomi'a tierei e periclitata, dar de alta parte constatéza, că prin principiile democratice ale radicalilor e periclitata în asemenea mesura igemoni'a magiara, care e identica cu esistinti'a tierei!! Conservativii vor „Magiaria“ federata Austriei.

„P. Napló“ recunósce, că proieptul partitei sale a produs în multi pre rea impresiune, dar el tiene temerile de nentemeiate, si cauta caus'a nemultumirei în — „suspiutiunea, indolenti'a, neconstanti'a, fric'a comune de idee si fapte etc.“ —

Unde va duce acést'a cérta deplorable pentru patria si popóre — nu se pôte prevedé; avem totusi causa destula a ne teme, că ea va face mari siervitie — reactiunei; acéi apoi chiar magiarii siervesc reactiunei!

Noi romanii stam si ne uitam la lupta cu manile încrucite, casí cum ea nu ne-ar atinge pre noi de fel. Dar ce am si sci dice, când neci într'o partita nu aflam — bunavointia, sinceritate, respectare fatia cu interesele nóstre vitali. Fratii nostri magiare de veri ce partita, nici că scim alt fel cugetá, de cat, că ei sunt tutorii nostri naturali, séu că noi suntem — „fundus instructus“ al pamentului lor! Regimul érase pare se teme, că noi ne vom alaturá liberalilor séu chiar radicalilor, precand interesul si dorinti'a lui dóra ar fi ca se-i fim lui unelte; — deci éca că cauta se ne negrigésca; — éca că cauta se fim rezervati. —

Am vrut se ating aceste acéi numai asié — „per summos apices,“ pentru ca se-mi fac ceva-si observatiune din ele, cu privintia la nentielegerile de la noi de a casa.

Am audit prin cercuri private dicend si demustrand, cumca nentielegerile, iritabilitatea de la noi, ar fi produptul unor intrige si metechne — pre fin tiesute de cátra unii corifeii magiari, anume a unor conservativi de pe langa regim si a unor pseudo-liberali, à la Eötvös, Gorové, Andrassy etc., carora li-ar fi succes a cascigá ici colé cate o unélta în senul nostru. — Dieu, se pôte? cel pucin prepusul se cam începe. Dar în fine ori cum se fie, ata'a se scie din speriintia, că — cel ce se jóca cu focul, adese se arde, dese si-aprinde chiar si casa, ér cel ce lucra cu intriga în contra dreptatei si adevérului, de comun se face préda — intrigei!

Ni pare reu, fórte reu pentru sfasiatur'a fratilor nostri, dar — si Nemesea si-are logie'a sa.

Asiu dorí, ca cei ce au urechi de audit, se auda! — Trec acum la unele mai putien serióse.

Ieri, alalta-ieri, într'un'a din serile trecute, ne aflam mai multi adunati la un amic; discursul se invertia mai vertos pe langa cestiunile de dí; ne spargeam capetele. că ce se fie, de regimul de stat

atat de putien grabesce cu promis'a nóua reorganizare a monarciei, cu multiamirea popóralor. Se manifestara diferite pareri, un'a înse, desí cea mai drastica, aflá cea mai via primire. Un amic carunt ni splicá si demustra, că în caotele de eleminte, pareri, interese si aspiratiuni diverginti din Monarcia, o multiamire egale a tuturora — a fi absolut cu nepotintia, — o multiamire partiale, a unor'a, ar desteptá cu drept invidia si amaretiune în ceialalti, — o multiamire a majoritatei — strins luata, de o parte n'ar fi esecutibile, de alta parte ar duce la democratia, care — credea el — ar fi ruin'a monarciei; prin armare regimul de stat are lipsa de mult timp si multe ustenele, ca se combine si intruduca cel putien nemultumire egale, dacă o data multiamirea egale nu se pôte!

La glum'a acést'a riseram cu totii, dar — riseram cam cu amar în inima. —

Veni apoi vorb'a de disput'a între „Albina“ si „Concordia,“ adeca sciti, de intrebarile cele naive ale „Albinei,“ si de responsurile urmate dintr'o parte si alt'a. Dar disput'a nóstra iute o curmá un amic tener, carele cu o petrunsetate demna de generatiunea sa, ni pronuncia urnatórea sentintia, în contra careia d'între cei de fatia nici unul n'avú curagiul d'a mai apelá:

„Omenii Albinei, cum se vede, se tien mortisiu de proverbul strabun: „nici cu tureul nici cu némtiul,“ — prin urmare ei sunt conservativi; din contra cei de la „Concordia,“ geniali ca tot de un'a lucra a stabili pentru viitoriu nou proverb: „si cu tureul si cu nemptiul,“ — prin urmare ei atientesc la reforme, cu alt cuvent, ei sunt liberali.“ —

Gluma de gluma, dar într'adever ne prinde mirarea, cum de se tot mai afla ómeni, si înca ómeni cari se batjocuresc ei de ei de publicisti, apoi i vedi colé scriind si vorbind în public, casí cam tóta lumea ar fi órba si prósta, si numai ei ar avé monopolul logicei si a sciintiei, în fine — casí cum necaliturele si grobianitatile ar fi argumente.

Temisiór'a 6 opt. n.

(aa) S'a amintit în colónele acestui pre stimat organ într'o corespundintia din S. Nicolaul-mare despre un „Alumneu,“ ce e ca se se infintieze aici la noi pe sém'a tenorimei romane studiósce, lipsite de medilóce. Vin deci a dá în caus'a acést'a desluciri mai de aprópe.

Initiativa la acést'a întreprindere filantropica s'a fost apucat de domni'a sa dl. catechet gr. or. si profesor de limba romana la gimnasiu, Georgiu Craciunescu, care în decursul anilor trecuti, observand că din caus'a lipselor de medilóce, numerul tenerimei nóstre la gimnasiu din ce în ce tot mai mult scade, s'a apucat, si fora multe forme, a improvisat un plan — pre cat se pôte de simplu spre usurarea si imbuncatirea sórtei studintilor romani seraci. Acest plan în esinti'a sa tinde a aduná de la inimele cu semtiu crestinesc si natiunal, din tôte clasele, de aici si de pe la tiéra, tot felul de daruri, în bani séu în naturalie, ér acéstea a le folosi spre provederea cu — corcel, cu vipt, cu carti, si dacă s'ar poté chiar si cu vestiminte — a unui numer cat mai mare de studinti romani seraci, parte gratis cu totul,

parte pe langa ceva-si sume rebonificatorice cat de nice, d. e. de 5-6 florini la luna. *)

Spre scopul acestia suslaudatul dn. profesor a si indreptat catre unii barbati de frunte de prin popor o provocatiune pentru participare la aceasta intreprindere, si provocatiunea acestia au aflat preste tot cel mai calduros resunet.

Ajungend treb'a in acest stadiu, intieligintia noastra de aici, folosindu-se si de consiliile mult meritului nostru barbat V. Babesiu, care tocmai sosise aici, domineca in 4/16 sept. improvisa o adunare in locuinta pre demnului dn. protopop M. Dregiciu, si luand cauz'a atinsei intreprinderi la matura si serioasa desbatere, se combinara masurile necesare pentru inaintarea si regularea ei formala, er mai anume s'a aflat de lipsa si s'a decis, ca spre scopul desvoltarei, stabilirei si sistemisarei alterioare si definitive, se se conchiame la — timp potrivit tota intieligintia din apropiarea Temisioarei; er si pana atunci, pentru controlarea si conducerea acestei intreprinderi — asid precum a pus'o dl Craciunescu in lucrare, s'a constituit sub presiedintia dlui protopop un comitet provisoriu de cinci membri, anume de dnii: At. Ratiu de Caransebesiu, emeritul vice-comite al Carasilui, Petru Cermena, capitanul primariu al orasilui, avocatii Stef. Adam si Georgiu Ardeleanu, in fine profesorul Craciunescu. Cest din urma, ca autorul intreprinderii, s'a insarcinat cu perceptoratul, adica cu primirea banilor si naturalielor ce se vor oferi si darui pe sem'a Alumnului, avend densul in tota sambet'a a-si presentat protocolul primirilor la presiedintele comitetului, unde apoi prin comitet se va despune: cum, spre a caror'a ajutorare si in ce mesura — vor ave a fi folosite medilolece adunate; — despre ce se vor face apoi reporturi publicului pe calea organelor de publicitate.

Din acesta scurta, dar fidela descriere se vede, ca la noi ori-ce ideia si intreprindere sanetosa, afla numai de cat imbratisiarea barbatilor de inima, si ca intieligintia noastra in astfel da casuri nu pregeta nici cat a si sacrificat timpul si ustenelele si a da tot concursul necesariu pentru ca intreprinderea se devina scura si se-si ajunga destinatiunea.

Incheiu implorand ceriului binecuvantarea, er inimelor binefacatorice cat mai calduros'a spriginire pentru acesta frumosa si pre de lipsa intreprindere.

La recercarea din partea competente reprodusem din „Concordia“ urmatoarele:

Buda 5 opt. n. 1866.

La cele ce se reportara in „Concordia“ nrul 77 din Iliad'a, pre cat ating ele person'a mea si-mi fac o imputatiune pro carea eu o tien de nedrepta, supunend ca intentiunea dlui corespondinte e scutita de tota reutatea, in interesul adevărului me afiu indemnat si indetorit a da urmatoarele aplicatiuni:

Dl corespondinte mi-ide in nune de reu si tinde a mi-o asorie unui plan necurat, ca

*) Speram ca acesta intreprindere; — ce face onora dlui profesor si intieligintei din Temisior'a care-l sprigineste, — va gasi imitati si ature. Red.

FOISIORA.

Canteco poporale.

I.

Cine me scose din sat
N'aiba loc de alinat,
Nici lemn uscat de cruce
Nici la gropa cine-l duce.
Nici soanduri de coparsieu,
Nici nu-l ierte Domnedieu.
Nu m'a scos cand am fost mic
Ci m'a scos cand fui voinic,
Nu m'a scos cand am supt titia
Fara cand avui dragutia.

II.

Plange-me mam'a cu gele
Ca me string domni' n curele,
Dieu in curelo de vaca,
Remane cas'a seraca,
Si in sflore lungi si gröse
Remane a mea frumosa,
Reman prunci plangand in vëtra
Si n'or sei, cine li tata.

III.

Cine me prinse catana
La mörte n'aiba poména
Ca poména el si-a dat
Cand catana m'or luat,
Cine me prinse de cap
La mörte n'aiba colac,
Ca colacul si l'a dat
Cand la camp m'or siuturat.

IV.

De-ai joc'a ca nuc'a n ciur
La straini tot nu esti buna,
De-ai joc'a ca alun'a
Strainu-ti baga vin'a,
Ca se aiba strinul vreme,
Catra mine-ar taiä lemne,
Si se aiba strinul rend
Dieu m'ar portä tot flamend
De-ar urlä valea de zama
Din strin dracu-ar face mama,
De-ar urlä valea de lapte
Din strin dracu-ar face frate.

V.

Cui i pare reu pre mine
Bate-l dömqe pana mane,
Cui i pare reu pre noi

n'am re'ntors vediat'a dlui preut gr. cat din Iliad'a.

Am a observä, ca dl corespondinte confunda onörea de intempinare ce mi-o fece rever. dn preut gr. cat. din Iliad'a cu o simpla vediat'a, pre cand eu aceea o stim de diece ori mai mult. Inse dl corespondinte se vede a nu-i fi cunoscut, cumca eu, de loc ce mi s'a presentat reverindele dn ca paroc gr. cat. luandu-l de a drépt'a mea langa mine, cu mare placere si interes am conversat cel mai mult timp cu d'insul; er' apoi observand eu, ca domni'a sa lipsesece la més'a de cina, de repetite ori am introat — cu mare parere de reu de d'insul, pana mi s'a spus, cumca ar fi ce-va-si atacat in sanetate si si-ar fi cautat ce-va-si mai tempuriu culcusiul. Erä sér'a pe la 10 öre.

Manedi — adeverat ca am cercetat biseric'a si scol'a ortodösa si si pre unii locuitori, dar dl corespondinte se vede a nu sei, cumca acest'a s'a intemplat cam des de demanétia intre 5 1/2 si 7 öre; äci erä lucru preste tot cunoscut, ca aveam inca nainte de 7 se plec d'in Iliad'a, precum am si plecat; — mai de parte äfe dl corespondinte, ca eu la biseric'a si scol'a ortodösa am fost poftit si condus prin dnii preuti, precum si prin epitropii si fruntasii satului, er la vediatele private am fost petrecut parte mare tot prin domniele lor caror'a le-am facut; dar dlui parinte gr. cat. Madincea, despre care aveam cauza a crede ca e langet, öre poteam, öre se cuvineä se-i merg cu vediat'a atat de demanétia?! — dar capela si scol'a gr. cat. öre poteam, öre se cuvineä se le ved, cand d'in partea d'insilor nu erä nici cine se me poftécea, nici cine se me conduca?

Se fie convins dl corespondinte, ca — mi-a parut förte reu, si — ca am dat si spre siune acestei pareri de reu, ba ajungend nöptea pe la 11 öre in Temisior'a si fiind asteptat acolo de un numer de amici, li-am atins si lor parerea mea de reu, er pre dl dr. P. din Oravitia, care si el se afia de fatia l'am rogat anume, ca — avend el curund ocaziune, se-mi fie intrepritele sentimintelor mele fatia cu rev. dn preut gr. cat. Madincea; la ce s'a si ingagiat.

14. ani, cat am locuit in Vien'a, cred ca de cat beseria grecesca ortodösa mai de multe ori voiu fi cercetat cea gr. cat. romana, pentru ca — am sciut'o romana si am tienut'o santa, si — pentru ca firea inimei mele me trage se me inchin la tot ce e — roman si sant!

Deci, rog pre dl corespondinte din Iliad'a rog pre toti fratii gr. cat., se nu tot cautam nod in papura, ca — die, dieu, nu o in interesul nostru. Se fim — ce-va-si mai pucin susceptibili, ce-va-si mai toleranti, mai drepti catra olalla.

Daca dl corespondinte si dupa aceste aplicatiuni va tiené, cumca am „smintit“, apoi lu-rog, se fie convins, ca cu alta ocaziune intr'a-dever voiu emendä. Mi voiu face detorintia fatia cu rev. dn preut gr. cat. din Iliad'a — dar fi la — mediul nöptei, er de biseric'a si scol'a gr. cat. nu voiu uitä, macar de ar fi ca se intru pe ferästra in ele. Dar inse rog inainte, ca apoi se nu fu era-si critisat de neghiob in alta parte.

Cele ce le insira dl corespondinte din

inventarea mea catra popor, desl acele preste tot se apropria de adevcr dar totu-si, precat mi-aduc eu a minte pot marturisä din cuget curat, cumca eu nu cuprind nici in idee, nici in spre-siuni adevcrul introg.

Cand me numesce dl corespondinte naltu öspe*, me sentiu provocat a-i reflectä sincer-minte, ca inaintea mea gagiularile (complimintele) si insultele sunt tot de o potriiva.

V. Babesiu.

Protocolul

siedintiei comitetului Asociatiunei tranne romane tinute in 26 sept. c. n. 1866 (conform §lui 30 din statutele Asoc.) sub presidiul Esc. Sale Dlui Presiedinte al Asociat. Andreiu Baron de Siagun'a, fiind de fatia dd. membrii ai comit.: Ilustr. Sa d. Consilar de finantia Petru Manu, Ilutr. Sa d. Consiliar guv. Pavelu Dunc'a, Rm. D. rotosingel Nic. Popea, d. Advocat dr. Ioann Nemesiu, dd. prof. Zach. Boiu, Ioann Popescu si Nic. Cristea, secretariul II., I. V. Rusu.

S'a pertractat urmatoarele obiecte:

§. 76. Se cotesce chart'a Rvrd. d. prot. si col. al asoc. Ioann Hanca de dto 6/18 sept. a. prin carea se aduce la cunosointia comitetului cumca cei 100 taleri dati din partea dlui dr. Ioann Arseniu in favörea fondului asoc. (vedi prot. sied. comit. din lun'a lui august c. n. a. c. §. 58), i-a primit intr'un equivalent de 52 bucati de aur, de cate 10 franci un'a bucata, care cu totul fac 52 franci, si ca acesta suma totodata a administrat'o la cas'a asoc.

Conclus. Comitetul primesce cu cea mai cordiale recunosointia acest ofert, si se simte in placut'a pusetiune a decide ca dl oferitoriu, conform §§-lor 6 p. 1 si 23 lit. d.) din statutele asoc. se se propuna viitor'e adunari gen. spre a se acceptä de membru fundatoriu al asoc. tranne romane.

§. 77. Oficiul opidan din Selisce prin scrisörea din 9 sept. nr. 388 a. c. face cunoscut, cumca veduv'a reposatului Dumitru Marcu, carea a dat un numer de carti in favörea bibliotecii asoc. (care carti s'a si primit) e determinata a mai dá si Lesiconul de conversatiune a lui Maier, inse fiind aco'l'a necomplet, voiesce alä numai sub acea conditiune, ca se se completeze pro spelele asoc. din contra numit'a veduva e determinata a-l darui in folosul scölelor normali din loc, deci susnumitul oficiu poftesce a se incunosointia despre acest'a.

Conclus. Nepotend comitetul trece preste spelele preliminate in bugetul an. 1866/7 din partea ad. gen. tinuta in an. cur. la Belgrad, prin urmare, neavend sub dispositiune spelele necesare pentru completarea numitului op, decide a se rescrie oficiului opidan din Selisce, cumca comitetul desi e aplecat a completä acel op, inse aceea o póte face numai dupa ce aducandu-se acest obiect la cunosointia ad. gen. viitor'e, se vor preliminá mai antaiu din partea acelei'a, spelele necesare, informandu-se intr'aceea pan'atunci prin secretariat despre pretiul completarei a susmentiuatului op.

§. 78. Inaltul guvern regiu pro langa chart'a de dto 3 sept. nr. 1955/1866 impartasesce comitetului asoc. un conspect despre pro-

gresul tinerilor doctorandi la facult. filosofie din Vien'a: Ioanne Dragomiru si Nicolae Popuer din care conspect se vede, cumca acesti tineri a depus rigorösale prescrie pre an. scolastic 1865/6 cu aprobatiune.

Se ia spre sciintia.

§. 79. D. proprietariu in Zlatna, Geor. I. giu Visi'a, cere a i se dá afara actele relative la detorint'a sa de 300 fl., ce o are la Catarin. Curesiu alias Puroce din Beiusiu si carea i oferit'o in favörea fondului asoc. inse comitetul nu a potut'o esecutä —, apromitendu-se e se va incercä dlui de nou a o scöte pre calea legi.

Conclus. Secret. se impoterosce a i dá afara numitului dn actele cerute.

§. 80. D. membru al comitetului dr. Ioann Nemesiu ca referintle comisiunei denumit'e in siedintia din 4 sept. a. c. §. 64 in caus'a impartirei stipendiilor asoc. preliminate din partea adunarei gen. de la Belgrad tinuta a. c., referéza a sup'a concurselor intrate in comitat pana la terminul desipt.

Din reportul comisiunei se vede, ca concurenti fura preste tot 19 insi, dintre cari 8 insi pentru studiul pedagogic la Prag'a, 9 insi pentru ascultarea drepturilor si 2 insi pentru a scultarea studiilor politehnice.

Comitetul luand la serioasa esaminare testimoniile si documentele resp. concurenti, avend in vedere concludul ad. gen. tinute la Brasiovu 1862 p. VI, cum si decisiunile comitetului din anii precedenti (1 Martiu 1866 §. 19 etc.), dupa tenörea carora, s'a statorit d'principiu, ca acci tineri cari s'a impartesit in anii scol. trecuti de vre-un stipendiu al asoc. se impartiesca si pre an. scol. cur 1866/7, dar si a retienut calculii, — a aflat cu cale a decide stipendiile preliminate pre an. scol. 1866/7, — pentru a caror impartire s'a publicat concu, in diurnalele nationale, — se se imparta in modul urmatoriu:

a) Cele 2 stip. de cate 300 fl. v. a. l. 50 fl. spele de caletoria, destinate pentru prascultatori de pedagogia in Prag'a, s'a conferä tinerilor: Georgiu Munteanu teolog abs. in Bl. c. siu, cu calculi de eminentia si Stefanu Torpana, abiturient maturisat cu calcul: „deplinu mptaturu“, acest din urma s'a bucurat si ca gimn de un stipendiu din partea asoc.

b) Cele 3 stipendia de cate 100 fl. v. pt destinate pentru 3 juristi in Vien'a si Pest'u dat tinerilor: Ioanne Neohit'a rigorosante, Andreiu Cosm'a jurist in al III. an in Pest'u si lui Georgiu Gerasmu Rusu jurist in al III. lea an la Universitatea din Vien'a; toti acesti gi le-au avut si in a. scol trecut; er cel de 80 fl. s'a conferit tinerului Nicolau Olariu jurist in an. III. la acadami'a c. r. Sabii; carele inca s'bu bucurat si in an. trecut, de un stipendiu din partea asoc.

c) In urma stipendiul de 300 fl. destinate pentru un tener, carele se va consacra studiilor lor tehnice la institutul politehnic din Vien'a s'a dat tenerului Dionisiu Radesiu, carui'a i conferise acest stipendiu si in an. scol trecut inse din cauza, ca i s'a impartesit stipendiu cam tardiu, nu fu primit pre acel an la cursul studiilor politehnice.

Noi avem a socötä . . . *)

(Traducere den „Concordia“).

„Concordia“ ceru socöta de glumele mele. Tonul ei ar pretinde se nu-i raspund in foisiora ci in „loc deschis“, dar totusi asta da sacrificam esenti'a pentru formalitate, séu bine bined: nu m'asiu duce in catro me ping.

Socöt'a o incep — more patrio cu citatiune latina — cu Horatiu od'a XXII. Integritas vitae scelerisque purus etc pana la: Fuscus pharetra!

Cu acest'a am voit se arat ca io inca tie mult la latinésca, apoi convine aci, séu ba judece Concordia, dupa ce faretr'a o va identifica cu epitetele ce le imprascia.

Dice „Concordia“ ca n'am spirit bun Intr' adevcr acest'a e mare nenorocire pentru mine in timpul acest coleros, cand dupa prescrierile medicilor fie cine ar trebui so aiba sine o stiola de spirit bun, séu alt ceva spirit.

*) Daca bunul cetitoriu va afia ca am facut versuri se am pardon äci e incercarea prima, si daca public, am drept din antecedintie altor'a. Dar inse va afia ca versul e bun, apoi me rog se mi se atribue mie, ei smintelor de tiparu.

I dä dömqe siese boi
Doi se i-i manöe domni,
Doi se-i scalmene lupii
Cu doi se-si care mortii.
Si-i dä dömqe cinci fetiori
Inaltuti si balaiori,
Cand vor vro ca se se 'naöre
Cium'a pre toti i döböre;
Mance-l, bata-l sörtöa gre
Döra reu nu i-a paré.

VI.

Eu me duc, codrul remane,
Frund'a plange dupa mine,
Dupa dracul planga nime,
Dupa mine-oiu plango eu
Cand oiü vedé ca mi reu.

Culese de langa Crisiulu negru de M. Popiliu.

Socöta preste socöta!

Ah te jur pe sant'a cruce!
Stai cu mine, nu te duce . . .

Alesandri.

Pre onörea mea Ti-o spun
Ca tu n'ai spiretul bun,
Mihalache! stai aci!

Casa' asoc. se potfésca a solvi susnumitilor neri asemnatele stipendie in rate trimestrali la langa evitantii vidimate de catre directiunile institutelor respective. Totodata tenerii stipendati se indetoreaza a substerne cu finea fie-carui mustru la comitetul asoc. dovedile resp. des- te propr. facut in studie.

§. 81. Se presentéza conspectul despre area cassi asoc. din carele se vede, ca cass'a lociat. are in proprietatea sa pre timpul ac- ei sedintie, sum'a de 24,941 fl. 98⁵/₁₀ cr. v. a. Se ia spre sciintia.

§. 82. Se reportéza despre banii incursi fondul asoc. de la sedintia trecuta, cari se publica in special in unul din nrii viitori „Tel. Rom.“ (s'a publ. in nr. tr. R.) si anume: a) Prin d. Paroc in Uniadóra Avr. Pa- rariu s'a trimes la fondul asoc. ca taxa de m. pre an. 1865/6 pentru dl Ludovicu Redó- 5 fl. v. a.

b) Prin dl Procuror Ales. Papiu Ilarianu s'a trimes la fond. asoc. 14 galb. ca taxa de mem- bu ord. pentru unii membrii ord. ai asoc. in Bucuresci.

c) Deadreptul la cass'a asoc. a mai incurs parte ca taxa de m. ord., parte ca oferte, cum pentru acte sum'a de 26 fl. 30 or. v. a.

Cu acestea se incheia sedintia comitetu- li asoc. pre la 6¹/₂ ore dupa amédi.

Datul ca mai sus.
Andrei Bar. de Siagun'a m. p. Presiedinte.
Tel. Rom. I. V. Rusu, m. p. Secr. II.

BUCOVINA.

mele trasure din viétia comunală, la introducerea legii comunale votate de die- ta si sântionate de Imperatul.

Dintre tóte lucrarile dietei bucovinene, de un din cele mai insemnate: legea comu- nala din 14 noemvre 1863. Asta lege s'a votat dieta de parti'a guvernului, pre cand drép- ta, parti'a contraria, aperase cu tóte armele ei presentatiunea cercuala. Venitoriul ni va a- tá, care ar fi fost mai buna din aceste forme de constituíune, atáta numai voiesc prin scrie- re acést'a a aretá publicului cetitoriu cat de paco eate poporul roman de formele constitu- tiunii, si cat de otarit lucra ei, daca are con- catori intiepleti, cari se pórté la inima do- tati pentru binele si fericirea poporului.

Am avut ocaziuni a cunosce imprejura- re sub cari s'a facut alegerea consiliului co- munal si a primariului din Iacobeni in Bucu- vina, si de aceea voiesc a descrie in trasuro agitive cele petrecute acolo.

Acest loc romantic se intinde pre amen- doué malurile riului Bistritia, si are preste 1000 de locuitori, dintre cari cam. 580 sunt romani, éra ceialalti sepusiani (Zipser) lucra- ri la baile de fer ce se afla aici. Asta comuna de vechia romanésca curata, inca cu mult mai multe de ce s'a impreunat Bucovina cu impe- ri'a austriaca, éra ea cu acest nume numita de un Iacob, cel d'antaiu locuitoriu al ei, si de timpul venirei sub Austri'a éra indiestrata multe privilegii, cu paduri si munti, inca em'a de pre timpul cand ocolul Campulun- lui éra republica. Tóte aceste bunuri, prediuri

si drepturi le perdura acesti locuitori incet cu incetisiorul, si padurile le-a dat camar'a dlui Mantiu spre aministrare, pana ce vor umblá baile deschise de el in Iacobeni.

De aci se nascú superare Romanilor, si éra consecintia ca acést'a se se póta observá fatia cu nemtii mai vertos cand fu vorba de re- presentantiune comunală.

Ast'a s'a si aretat la alegerea consiliului comunal, ce s'a inceput in 1 iuliu cu al III trup de alegere. Romanii temendu-se ca nu vor fi deplin reprezentati, corespunditoriu greuta- tilor ce le pórtá si drepturilor lor, si apoi fiind majorisati de nemtii, se fie starea lor si mai grea, s'au pus sub conducerea preutului lor d. Alessandru Plesca, care si merita increderea si recunoscentia' lor.

DSA a intemeiat si satorit cea mai strin- sa solidaritate intre poporeni si, si la votarea din a dou'a di, ce fu in 2 iuliu, remasera ui- miti si incremeniti toti nemtii, gidovii, armenii si toti diregatorii montanistici locali, de disci- plin'a, tactul, energia si memori'a Romanilor la votisare, si vedind ca cu tóta aliantia' lor a tuturor'a nu pot reesi cu candidatii lor, au aflat preteste a medilocí amanarea alegerei in trup- ul I de alegere, cugetand ca cu medilóce se- ducatorie pre incetul tot vor invinge; inse tóte armele lor s'au tempit, si tóte medilócele lor s'au ruinat dand de statorniefa romanilor, cum se surpa corabi'a de stanci in medilocul oca- nului. Acést'a s'a vediat deplin, cand in fatia capului preturei c. r. den Dorna in 15 aug. s'a indeplinit alegerea si in trupul I de alegere.

Romanii au reesit cu 12, éra nemtii cu 6 consiliari comunali. Acestia toti au ales den medilocul lor de primariu in 13/25 august pre Ioane a Luci Iacobanu, un barbat onorat, dili- gint si energic, care desi n'a fost norocit a fi umblat la seóte, totusi scie ceti si serie ro- manesce.

Pentru ca se ni putem face idei chiare despre acést'a alegere, despre precumpenirea, pregatirea si solidaritatea romanilor la ea fatia cu nemtii, aretam numai aceea ca pre cand nemtii in al III trup de alegere den 294 de votanti, numai abia 30-60 de voturi au putut concentra in alesii lor, romanii n'au imprasciat neci un vot, ci le-au concentrat tóte in candi- datii lor spre admirarea si neacceptarea tuturor partitelor contrarie. De aceea administratorul montanistic dise in public contra nemtii sei: „Noi am cadit cu . . . mare la alegerea de fatia,“ éra altii disera romanilor: „Isusintia ovreésca si armenésca, neci inteligintia dire- gatorilor montanistici si a nemtilor de aici, n'a potut produce ce a facut preutul vostru, — de va mai tiené asié, se sciti ca aveti de invotiator un preut intieplept si maestru.“

Despre aptivitate acestui consiliu comu- nal numai atáta sum in stare se impartesi ca sedintia 1. a fost in 1 sept. c. n. deschisa in presintia primariului, prin o cuventare a pre demnului si energiosului preut local d. Ale- sandru Plesca (ce urméza mai la vale, mi-am procurat'o, crediend ca e démna de publicat.) Acum'a numitul d. preut e denumit de admini- strator parochial in Dorna, spre mare superare a Iacobenilor. Dee Ddieu se fie inlocuit de un

urmatoriu asemene demn, ca so nu se péda cele cascigate.

In sedintia 1. otaririle mai insemnate sunt: *limb'a romanésca de limba oficiale in tóte afacerile comunale in lantru si inafara*, si s'a indetorit primariul a escrie concurs pentru locul de scrietoriu comunal, a- ducatoriu de bir si cheltuiete.

Sperám ca tóte vor decurge bine, si ca ustanele si nisuintiele zelosului preot vor avé rezultatele cele mai bune.

Cuventarea

dlui preut Alessandru Plesca la deschide- rea sedintielor consiliului Iacobenilor, in 20 aug./1 sept. 1866.

Pré onorati consiliari comunali! Ame- surat legii comunale sântionate de pré lumi- natul nostru Imperat in 14 noemvre 1863, prin care s'a indurat Nalt'a Maiestate a asiediá si comunele pe o temelia constitutiunala si in poterea careia si noi astadi ne aflam adunati aci la consiliu me simtiu fórté fericit a ve salu- tuta in numele dlui primariu ales de D. Vós- tia cu cea mai adanca si mai fierbinte stima.

Chiamarea nóstra este forté mare si res- punderea nemarginita, caoi nóua ni a incredit comun'a tóte trebile si interesele sale si de la acurata si consciintiosa implenire a detorintie- lor nóstre fatia cu comun'a si nalt'a ocarmuire aterna binele si fericirea, séu reul si nenoro- cirea acestei comune. De aceea trebuie se fim lipsiti de ori ce patima si partinire si se avem naintea ochilor nostri numai binele si fericirea comunei, pre care o representam fara priviri personale séu familiare.

Deci cu Ve salut de'n tóta inim'a si cu tóta cuviintia si me simtiu fórté norocit a con- lucrá den tóte poteriile mele cele neinsemnate pentru binele si bunastarea acestei comune.

Aici vi infatisiediu pe Primariul comu- nal, carele este un om tener dara fórté onorat si fiind ca dóra inca n'are atate cunoscintie si esperintie, cate se recerde la un asemenea fun- tiunariu si cu deosebire intr'un loc amestecat si asiá dicend desolat precum sunt Iacobenii, ve rog fierbinte in numele dsale si a cauzei celei sante ce o avena naintea ochilor, adeca reprezentantiei si a autonomiei, care ni-o ase- cura legea comunală acum'a antaia óra pusa in lucrare, ve rog dio pentru spriginul, sfatul si ajutoriu la tóte afacerile comunale, ca asiá cu poteri unite se ajungem tint'a spre binele, buna- starea si multamirea tuturor locuitorilor de ori ce limba si ori ce relege.

Se binecuventam si se marim pre cel ce ni-a facut cu potintia acést'a adunare represen- tativa!

Se traésca Maiestatea Sa pré luminatul nostru Imperat Francisc Iosif I, de'mpreuna cu stralucita sa familie!!!

Se traésca imperati'a nóstra constitutiu- nala intréga si nedespartita!!!

Se traésca comitetul tierei nóstre ca pri- vighiatoriu constitutiunii in Patria cu vredni- cul ei Presiedinte si mare Patriot D. Endochiu cavalieriu de Hurmuzachi! "

La acestea s'a rostit cato de trei ori se traésca" intr'un mod pórté entusiastic.

Prin acést'a (dise oratoriu) dechiar in numele Primariului local ésta sesiune de des- chisa si sedintia de astadi de inceputa.

Economia.

Despre pregatirea gunoiului animal si vegetabil.

1. Cu cat óresi cari gramada de gunoiu cuprinde in sine mai multa balega, si urina (pi- siat) afara de tóte alte mestacaturi cu atat si putredimea gunoiului mai repede se intompla; dar mestecandu-se cu baleg'a si cu urin'a ani- malelor pae, pléva, tulei, séu frundie, atunci si procesul putredimei cu atat mai tare se intar- die, cu cat partile acestei mestacature sunt mai batóse si mai lemnóze. —

2. Dintre balegele indatinatate in curtea economului de camp, cele a animalelor cornute adeca a boilor, a vacilor, bibolilor, etc. trec mai repede prin procesul putredimei, din cau- sa ca sunt si apatóse, de unde apoi economul de camp face bine daca baleg'a din stalogul vitelor cornute din preuna cu asternutul ce consta din pae, séu din pleve, din tulei, séu frundie o mesteca, si cu aceste din preuna o arunca pre gramad'a de gunoiu, ca asiá cu ba- leg'a din preuna si cartogul se putrediesca. —

3. Gunoiul de vite cornute pregatit in modul cel descriis, dá holdei si plantelor ei un nutriment, desi nu asiá de puternic, ca cel de cai, séu de oi, si de capre, dar totusi aro destul de mare pretiu, pentru ca imprestiat pre holda din cauza ca mai incet putrediesce, póte se nu- trésca plantele mai indelungat. —

4. Fiind ca hold'a se póte dirego cu fol- los bun prin gunóte cascigate si de la alte ani- mele casnice, precum de la oi, capre, cai, muli, asini, porci, de la sburatóre si de la ómeni, a- siadar in puntele urmatóre vom se mentiuam ceva mai din adins despre insusirile si intre- buintarea balegelor aci numerate:

5. Baleg'a oilor, si a caprelor consta din globuri mici, si rotunde care si altecum au in sine putina umediela.

In curtea economului de camp nu este indatinat, cu baleg'a oilor, si a caprelor se se stringa la un loc si cu asternutul culcusiului dimpreuna se se predec putredimei pe gra- mad'a de gunoiu, deci, fiind ca acest soi de balega in starea in carea pica el de la óie, si de la capra, cuprinde in sine inca o materie pré fina de plante, mestecata cu un fel de suc din l'ontrul óiei, ori a caprei ce se aréta fórté nutritoriu de plante, asiadar acest soi de ba- lega, de si nu este mai nainte petrecut prin procesul putredimei in gramad'a de gunoiu, to- tusi pre holda imprestiat, aréta efect fórté bun in orecscamentul plantelor. De unde se explica si acea datina a economilor de camp, ca ei pre pamentul de aratura, ce-l lasa in odihna in de- curgerea unui, ori de doi ani, (numit ogor) pun oi la pascatóre pre acest pament, care nu- numai cu baleg'a, ci si cu urin'a lor, direg hold'a.

Poterea gunoitóre de holde, si nutritóre de plante a balegei de oi si de capre de si este mai mare de cat a veri-carei altoi balege de animale casnice, totusi indelung uu tine, pen-

os. Daca inse n'am, nu e vin'a mea, io m'am na la bolta se-mi cumper, intr'o di de marti, ar nu mai gasiu, negotiatoriu mi respunde tot l'a dus un coleg de al meu, secretariu ca sine, l'am si vediat apoi joi in „Conc.“ cu tóte septele, unde politica conservativilor Ungariei aducea in legatura cu camesia cea lunga a lui secretariu de la „Conc.“ pre cand de alta parte stá se ni spuna biografia: ca e june inca etc. par ca daca n'am sci-o, am sentí lacuna in istoria dezvoltarei nationalitátei romane.

Adese repetiesca d. secretariu „io estmic“ de la Concordia, va se dica: daca vor esi cei parisiori, cei mari cei maroci, apoi se te tieni a pray si cenusia. — Buna óra casá cum noi n'am fi cetit tot pre acea colóna a Concordiei mai la vale cu dóve puncte cumca coppii sunt multe feliuri, unii teneri ér altii betrani. Io cred fórté ca neci d. proprietariu al „Conc.“, neci d. redactor — care paro-ni-se s'a retras — n'au sciut nemica de articolul dlui se- cretariu, deci nu cu ei, ci numai cu d. secre- tariu glumim aci, si cu consotii dsale.)

Nu-i place ca „Conc.“ s'a numit diurnal mógicos. Se socotim: unui vas cu apa nu-i poti lice vas gol, unei scandure tinóse cauta se-i líci tinósa séu cu tina. In „Conc.“ nr. 60 se tribu mógicfa unei corespundintie din Albina,

deci cu fu „Conc.“ daca nu diurnal cu mogi- cia séu mógicos?

Neci o superare n'are loc pentru ca vi reproducem cato un cuvent, asié noi nu ne-am superá daca ni-ati numí „Albina“ dulce, du- pa cata miere a publicat sub rubric'a econo- miei. Intr' aadever s'a publicat si pretiul tren- tielor, dar acést'a numai pentru acei diaristi conservativi cari afirma ca sentimentul nostru de nationalitate e fétul partitei rebele francoe, — acestia daca si-vor vedé aspiratiunile deven- nite trentie, apoi se le póta aduce la Viena, a le vinde cu 8.

Arunca „Conc.“ redactorului „Albinei“: „patronul dtale Babesiu.“ — Precum se vede, nu crede ea ca sunt ómeni ce vor sci cum e cu autonomi'a si nedependintia individului, si ca contielegerea unesce multimea, ci vede lumea tot din patornari. Am audit — nu sciú in cat va fi aadeverat — ca fie care om privesce insti- tutiunile din lume prin ochianul cercustantie- lor intre oari traiesce, — me mai invetiase in- ca un profesore de filosofia (fie-i invetiatur'a de poména) ca si optimismul si pesimismul, ju- decat'a intréga omenésca, procede din despu- siunile interne ale individului.

„Conc.“ vede bine ca ea le-a provocat

tóte, si ca io nu-mi fac socóta de cat numai cu cuvintele ei, si acestea in forma mai blanda.

Mi dice d. secretariu a Concordiei ca am o calitate de „obraznicia.“ — La acést'a vreuse vorbese cu dsa cat se póte de serio: Obradiu e fatia, obraznic e omul cu obradiu, obraznicia omul care se pórtá precum se cuvino unuia cu obradiu. Dar ajunsei aci intr'o cercustantia ne- placuta in fatia o. public, cer scusa, daca me adresediu numitului scrietoriu: ceea ce faci dta, dle secretariu, o „neobraznicia“, ti-o dechiar si cu acést'a am gatat personalitatile cu dta, daca cumva te senti vatemat, poti cere veri o satisfacere, sum gat'a ati dá, astfel se desfac pre la noi personalitatile nu prin diuare. Fiind ca actor seq. forum rei, se-ti spun ca pre mine me gasesci la „Albina“ in órele de dupa mé- diadi, pana la 5 noemvre.

Are „Concordia“ mare placere a pro- vocá cate la un articlu din „Albina“ si aflan- du-l nesubscris, a strigá in lume ca e scris de N. N. cel'a de N. N. va se dica neci mai mult neci mai putien de cat a face pre omul politiei in diaristia romana. Las ca daca politia statu- lui ar fi atat de nefericita in presupunerile sale, n'ar mai meritá neci un cruceriu din buget.

A propos! „a face pre omul politiei in diurnalistica,“ in asta maniera nóua s'a inamo-

rat si „Umoristul“ in nr. 28, dar se me oréda dsa ca io sum io, si nimene altul, sunt pré multe persónele ce le crede un'a, si daca nu-i respunde cel'a pe care l'a provocat la onóre, e ca acel'a nu glumesc cu onóra.

Daca pe Albina nu e scris fóia politica etc. afte dsa ca éra de prisos dupa formatul co- laro, caei ar semená a pretinde ca si pe fruntea omului se se scrie „e om,“ pentru ca „Um.“ nu-l cunosce de pre forma si miscament.

Cele lalte ale „Um.“ le trec cu vederea, sunt — me esprim cu terminul favorit alui — nisce imbalatiuni. La mediloc am gasit un umor, me tem a-l citá nu cumva se proteste „Umor.“ ca nu-e al lui, ci séu casualitate, séu sminta tipografica casi cu celé poesie. Voiu votá pentru casualitate: un morariu caduise dintr' un fag, casualminte pre un iepure, se faliá apoi ca anume sarise pentru iepure si ca l'a prins: d'aci incanimene e indroptatit a con- chide cumca cati morari vor cadé, toti vor priinde cate un iepure.

Datum ut supra

secretariul Mihalache Dumitrache.

tru că pre holda imprasciate pri repede se desface. De după experimintele făcute în asemănarea plaselor de gunoie a unei cămăși, se vede, că un'a mază (centenariu) de balega de oie, sau de capra produce în antaiul an al gunoierii, cât trei centenarie de gunoii de vite cornute.

6. Balega' cailor, a mulilor, și a asinilor consta ca și cea a oilor și a caprelor din globi rotunzi înse de o ténatură mai moline. Urin'a acestor animale se deshilinesce de cea a altor animale casnice prin acea impregiurare, că are un miros deosebit carele în urin'a altor animale casnice nu se afla; chemicii vor se-l numésca miros de amonica (salmiac.) —

Desi în stalógele cailor mai puțin gunoiu se face prin asternerea sub ei, de cât în stalógele animalelor cornute, totusi fiind tiesetur'a balegei de cal mai désa de cât a animalelor cornute, din această cauză într'o catime amesurată de gunoiu de cai mai multa potere nutritóre de plante se cuprinde de cât într'o asemene catime de gunoiu de vite cornute.

Gramad'a de gunoiu, constatóre din balega de cal mestecandu-se cu paie, trece prin procesul putreduniului cu desfasurarea unei caldure mai până la aprindere de mare; care caldura, după comun'a esperiintia, se dice a proveni din fiint'a paielor în mestecatur'a balegei de cal pentru că cu cât mai putine paie se afla în gramad'a de gunoiul cailor mestecate, cu atât și în procesul putredimei fierbintiél'a este mai mica.

Balega' cailor celor'a ce se nutresc cu grauntie cuprinde în sine mai multa materia nutritóre de planta, de cât a celor'a cari îndelungul anului se nutresc numai cu paie, cu pleve, séu numai cu érbă.

7. Si porcul este un animal ce face balega în curtea economului de camp, carea tocmai ca și cea a animalelor cornute este molina, și în grad mare și apatósa; cauz'a acestei însusiri a balegei de porc este modul nutririi lui, mancând el mai mult nutretiu apatos precum este: spalaturele din bucatarii, goliturele (desiertarele) din vinarserii, și din berarii. Asemene apatóse sunt erburile, radecinoile și curcubetele ce le manca porcii. — Fiind că balega' porcului este prè apatósa dar și cea lalta tiesetura a ei fórte seraca de tot felul de suc animal purcedistoriu din l'otrul acestui animal, asiá dar această balega în gramada de gunoiu cât de tardiu trece prin procesul putredimei, de unde apoi gunoiul de porc gunoiu lenesiu, séu și gunoiu rece se numesce. — Acea balega a porcului, ce o lapeda el în timpul când este pus prè ingrasiare, este mai avuta de materii nutritóre de plante fiindcă porcul în acel timp cu materii semburóse se nutresce. —

8. Fiind că sburatórele casnice în cea mai mare parte vietuesc cu grauntie, dar din parte și cu erburi, asiá dar și balega' lor cât de usior trece prin procesul putredimei, și gunoiul din balega' sburatóreilor casnice cascigat dá crescamentului plantelor nutrement destul de poteric. — Desi acest gunoiu dá plantelor destul de bun nutriment, totusi din cauza că sburatórele casnice în curtea economului nu vietuesc într'un loc anumit, asiá nici balega' lor nu se póte totdeun'a aduná și pune în gramad'a de gunoiu spre putredire. — Sunt economi de camp, cari și de adunarea acestei balege pórtă destula grigia.

9. Balega' omului, are între tóte ba legele mai mare potere nutritóre de plante, pentru că omul nu numai se nutresce cu cele mai bune fructe pamentesc, ci și mestecatur'a bucatelor ce le manca — constand din carnuri, erburi, și grauntie atât ferte, cât și fainate, și cópte, — este mai apta de a causá asiá un fel de balega, care prè repede trece prin procesul putredimei, și se face fórte nutritoriu de plante. Dar prè cât este de puternica materi'a nutritóre de plante în gunoiul din balega de om cascigat, cu atât este ea și iute trecatóre, căci dedupa esperiint'a facuta în această ramura a economiei campului, poterea nutritóre de plante acestei balege, rar se mai cunósce în crescamentului plantelor și în al doilea prè óresi care holda. — Fiind poterea nutritóre a gunoiului din balega de om cascigat prè iute, asiá dar acest gunoiu cu mai bun efect se aplica numai spre gunoiera acelor holde, prè care se cultivéza plante asiá numite scurte, capatinóse, séu puternice în duda; éra plantele cu duda subtire precum sunt cele de grau, de secara, și de oves etc. degraba se vor culcá de poterea gunoitóre a gunoiului de balega de om. —

C. R.

Temisóra, 5 opt. 1866.

(Reportul de septemana a Loidului temesian.)

În septemana trecuta facuram de nou esperiintia, că lips'a medilócelor de comunicatiune are influintia supra negotiarrii cu grau, căci de astadata precum aici asiá și la statiunile vecine ale calci ferate érá astfel de imbuldiéla, încat asociatiunea calci ferate se vediu silita a sistá primirea bucatelor spre straportare. Acést'a ténu mai multe dile. În urmarca acestor întemplari pretiurile bucatelor scadiura cu câte 5—10 cr. de metiu, éra cantitati mai mari se vendura numai putiene, desi din Anglia ni sosira sciri despre secerisiul nefavorabil. În pari circa 10.000 meti se vendú graul de 88—89 \mathcal{E} cu 4 fl. 90—5 fl.; în tergul de septemana de astadi érá concurentia cam la 12000 meti grau și se vendea cel de 87—88 \mathcal{E} cu 4 fl. 70—4 fl. 75 cel de 88—89 \mathcal{E} cu 4 fl. 80—4 fl. 85 și cel de 89—90 \mathcal{E} de la 5 fl.—5 fl. 5 cr. de metiu. Secara se vendú circa 5000 meti cu 3 fl. 40—50 cr. — Pretiurile stau asiá: graul de 87—88 \mathcal{E} cu 4 fl. 75—4 fl. 80 cr. cel de 88—89 cu 4 fl. 85—4 fl. 90 cr., cel de 89—90 \mathcal{E} cu 5 fl.; secar'a de 78—80 \mathcal{E} cu 3 fl. 40—3 fl. 50 cr.; ovesul cu 1 fl. 45—1 fl. 50 cr. și 10%; ordiul cu 2 fl. 40—2 fl. 45 cr. de metiu. —

Arad, în 6 opt. 1866.

Cercarea bucatelor nu e prè mare, pretiurile reman neschimbate; negotiarea e cam stimtorita pentru că și comunicatiunea e astfel. Tergul de septemana de eri nu érá prè imbuldit de bucate.

Pretiurile fusera: graul de la 4 fl. 60 cr. până la 5 fl.; secar'a cu 3 fl. 35 — 40 cr.; ovesul cu 1 fl. 70 — 80 cr. și 10%; ordiul cu 2 fl. 35 — 40 cr.; papusioiul nou cu 2 fl. 70 — 75 cr. de metiu. — Tempule placut.

VARIETATI.

— *Revisiunea paspórtelor* se sterse la tóte acele granitie unde până acum de când începusera resbóiele érá în us.

— *Coler'a.* În timpul cest fatal, unde ból'a epidemica s'a latit asiá de tare în tíora, nu e prisosintia daca citám niste regule în privint'a portarii, ce renumitul profesor de med. din Turin într'un op poporal le predede poporatiunii. El dice: „aer curat nu se castiga prin parfumerii; acést'a etot atât'a, ca și când cineva ar voi se mance nescar zama puturósa lipsindu-o de putóre prin cutare aroma tare. În chilile bolnavilor se se slobóda aer próspet. În privint'a mancarrii: omul se încete a manca chiar și când semtiesce că ar mai potése mance, (adeca: se nu se sature tare;) apoi se se feréscă de ori-si ce felii de încordari, de umblari, nici se cerceteze bolnavi, prè inim'a góla séu: nemancati. Se nu bee mai mult de eat până si potolesce setea, dara mai vertos de beuturi spirituóse se se feréscă, precum și de mancarri neindatinate. Sciint'a invinge fric'a, semtiemintul detorintii te face se uiti pericolul. În fine numitul autor incheic cu urmatórele staturii: „Fi cu conscintia linisoita, fi precaut și cu mesura; precaut, întru tóte; cu mesura, în mancare, beutura și placeri; fara lipsa nu te espuno influintiilor sticatióse; ori si care seursóre (urdirare) curéza-o deloc; cuge'a mai mult la alti de cât la tine, și nu fi fricos.“

— *Cas juridic.* „Mémorial Diplomatique“ ce se publica la Paris, sub inspiratiunea ambasadei austriace de acolo, în dilele trecute afirmase că regele Prusiei când petrecú la Praga, uitá se plátésca la otel detori'a sa. Acú reprezentantele prusesc de acolo contele Goltz denéga adevéruul acestei sciri, și inca nemultiamindu-se cu acést'a amenintia cu proces de presa. E mare indignatiunea diurnalelor francesci pentru acést'a, cari se intréba că ce ar fi daca prin analogia, si alti potentati straini ar începe procese de cate ori nu li place ceva în diaristic'a franca. „Ph. d. l. L.“ crede că diurnalele prusesci ar patí-o mai tare, daca Franca și mai vertos Angli'a li-ar cere socóta.

— *Conferintiele invetiatoresci din Buziasiu* decusera în ordinea cea mai buna. Erau adunati — precum ni se scrie — toti invetiatorii protopopiatului Jebelii, în presint'a dlui protopop Alessandru, Ioanovicu, Comisariu fu d. invetiatoriu Paul Gaitovicu.

— *Din Newyork* se telegraféza cumca imperatul Massimilian într'o cuventare a dechiarat că nu va parasi Messico.

— *Dagmar*, mirés'a clironomului de tron den Rusia sosi în Petru-pole la 28 l. tre. Ea fu cu pompa mare întempinata.

Institutul

„Betti si Marie Fröhlich“

Institut mai înalt pentru creșterea fetelor.

în Viena, (Stadt, Franciscanerplatz nr. 1.

véra: în Helenthal, langa Baden, Karlsgasse nr. 166.)

Institutul acest'a ce existe de 17 ani si e renumit în cele mai îndepartate cercuri, ce se bucura și de autorisarea în. c. r. guvern precum și de repetitele laude prin diferitele foi publice d'în Austri'a și Germani'a, este în stare prin esperintia de mai multi ani, prin numeroase caletorii pe tot continentul Europei de medilóc prin base materiala ascurata, prin organizatiunea cea mai acomodata si prin alegerea poterilor celor mai bune de instruire a garantá pentru educare completa sciintifica si sociala a invetiacelelor lui, cari se instruéza deosebit și în sciint'a religioanaric. Religiunea gr. or. se propune deosebit în tóta septemana' de preotul grecesc local. Orenduiél'a acést'a nu existe până acum nici într'un institut. Desvoltarea fisica se asecura prin localitatile institutului fórte acomodate pe loc liber langa pare si prin o locuintia de véra stabila în cel mai frumos ténut al Vieni (în cas'a propria de la tíera.)

Programe deslucitóre cu tarifa completa si fórte moderata a pretiurilor, se trimit gratis la dorint'a fiesce-caruia.

Subscriberul ca roman si ingrigitoriu pentru mai multe damicele ce prin recomandatiunea mea au intrat în institutul acest'a, pot se-l recomand tuturor parintilor ingrigiti de creșterea ficelor lor.

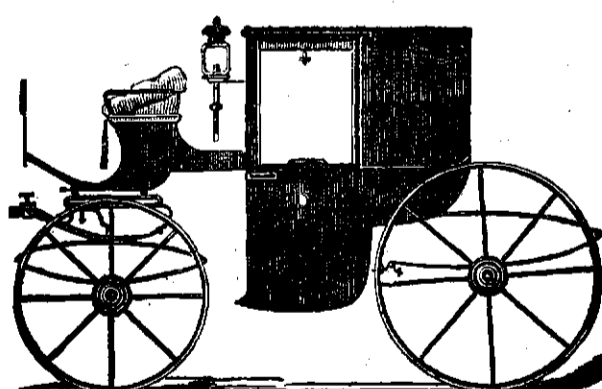
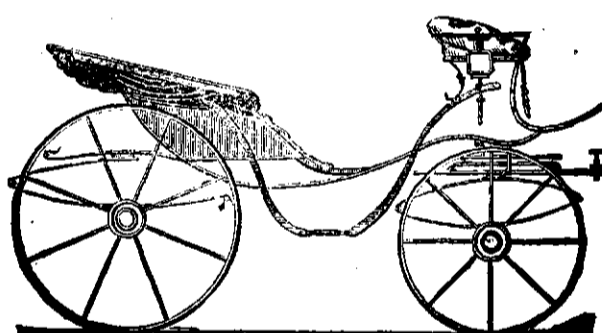
B. G. Popovicu,
Wien, Fleischmarkt 15.

Respunsuri. Dlu C. R. în L. Grigim cat potem se încunjurám erorile, deci Te rog nu ne judeci aspru. — Dlu „Un membru al c. r. tici“ în Buziasiu: N'am potut'ó folosi, érá nechi Dlu F. L. în Saagh. La dorint'a dale astadi spedeza 1—21. incl.

Cursurile din 18 optobre n. s.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	fl.	cr.
Imprumutele de stat:			
Cele cu 5% în val. austr.	55.40		
„ „ contributiunali	99.50		
„ „ nóue în argint	84.80		
Cele în argint d. 1865 (în 500 franci) ..	76.50		
Cele nationali cu 5% (jan.)	67.20		
„ metalice cu 5%	60.30		
„ „ maiu—nov.	63. —		
„ „ 4 1/2%	52. —		
„ „ 4%	46.25		
„ „ 3%	35. —		
Efecte de loteria:			
Sortile de stat din 1864	72.70		
„ „ „ 1860 1/2 în cele întregi ..	79.90		
„ „ „ 1/5 separata	87.75		
„ „ 4% din 1854	74.50		
„ „ din 1839, 1/5	149. —		
„ banciei de credet	122.25		
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	80. —		
„ imprum. princip. Eszterházy à 40 fl. ..	—		
„ „ Salm	27. —		
„ „ cont. Palffy	21. —		
„ „ princ. Clary	24. —		
„ „ cont. St. Genols	23. —		
„ „ princ. Windischgrätz à 20 ..	17. —		
„ „ cont. Waldstein	20. —		
„ „ „ Koglovich	12. —		
Obligatiuni desarróinatóre de pament:			
Cele din Ungaria	67. —		
„ Banatul tem.	66.50		
„ Bucovina	63.50		
„ Transilvania	63.25		
Actiuni:			
A banciei nationali	720. —		
„ de credet	151.60		
„ „ „	388. —		
„ „ „	76.25		
A societatei vapor. dunar.	171. —		
„ „ „ Lloydului	192. —		
A drumului ferat de nord	162.80		
„ „ „ „	189.70		
„ „ „ „	127.75		
„ „ „ „	204. —		
„ „ „ „	147. —		
„ „ „ „	177.50		
Bani:			
Galbenii imperatesci	6.8 1/2		
Napoleon'ori	10.23		
Friedrichsd'ori	10.70		
Suverenii engl.	12.80		
Imperialii rusesci	10.60		
Argintul	126.60		

Gottfried Ziegler

Fabricant de trasuri

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr.

în Viena

gatesce totfelul de trasuri (carutie) gala, de sioase și de voiagiu, după delul cel mai nou, d'în calitatea materialul cel mai bun, cu preti cele mai moderate.

Doritorii de a se încunosi despre modele și pretiu, se vor adresa către fabricant de a dreptul.

Lampe de petroleu

cu ce ma. eminenta constructiune. Fasonulu cel mai nou elegant cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'în pri c. r. priv.

fabrica de lampe de oleiu austriaca

a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

în Viena

Magazinulu: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichshof
Fabric'a: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Sticle cilindrice d'în cea mai buna calitate de iaga, prearse, în neg vinu nainte sub numirea: „cilindru de phónics (Phönix-Cylinder) prevedute cu sen nostru B pecum și tóte objeptele de stiela ce se tinu de lampa.

Depositu de materii ardietorie pentru salonu d'în petreolu cur american și oleu solar în calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate pretiuri locale în transito-magazinul nostru. — Liste de pretiu și depingeri de lamp nostre se tramit pofitorilor franco.

Fratii Brünnner.